

Danmarks manglende skatteaftaler koster virksomheder dyrt

AF SKATTEPOLITISK CHEF JACOB RAVN, CAND. JUR., MAKROØKONOMISK MEDARBEJDER MADSE JULIUS CHRISTENSEN, B.S.C. OECON OG ANALYSECHEF GEERT LAIER CHRISTENSEN, CAND. SCIENT. POL.

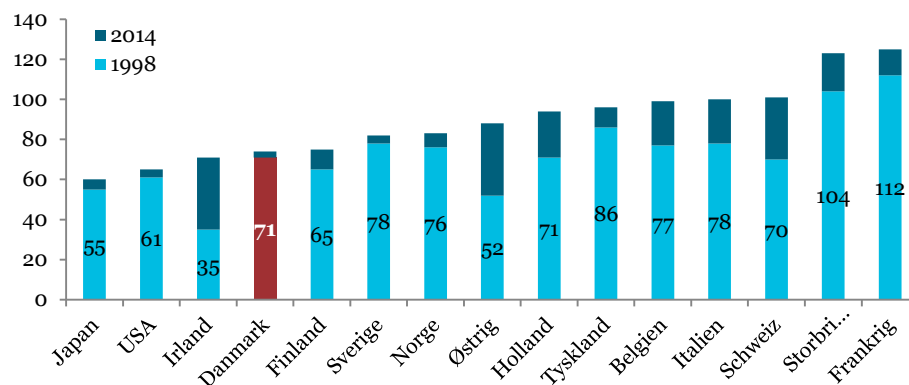
RESUMÉ

Når to lande indgår en skatteaftale (en såkaldt DBO), styrker de vilkårene for at handle samme. Mens Danmarks netværk af skatteaftaler siden slutningen af 1990'erne er stagneret, så udbygges aftalenetværket i vores konkurrentlande. Resultatet er, at Danmark er dårligere rustet i kampen om at få del i morgendagens samhandel med bl.a. de nye vækstmarkeder. Som vist i figur 1 nedenfor så havde Danmark 74 aktive DBO'er i 2014, hvilket stort set er status quo i forhold til 1998 og noget færre end eksempelvis Norge, Sverige, Holland og Tyskland.

Danmarks netværk af skatteaftaler er stagneret siden 1998

Figur 1

Antal underskrevne skatteaftaler per land i 1998 og 2014

Kilde: Dansk Erhverv pba. Svenskt Näringsliv

Hvad er DBO'er?

En dobbeltbeskatningsoverenskomst (DBO) sikrer, at virksomheder og borgere er beskyttet mod dobbeltbeskatning mellem to stater, og samtidig sikrer det, at landene kan indgå gensidigt bindende aftaler (MAP'er), der sikrer fordelingen af beskatningen mellem de to lande. Det er derfor et yderst vigtigt konkurrencevilkår, at et land har et veludbygget netværk af DBO'er, da man dermed sikrer landets virksomheder den bedst mulige konkurrencesituation navnlig ved at undgå, at en virksomhed bliver dobbeltbeskattet.

Hvis et land omvendt slet ikke har en DBO, eller har en DBO med dårligere vilkår end andre lande, forringer det konkurrenceevnen. En undersøgelse fra Oxford University Centre for Business Taxation¹ viser, at investeringsniveauet mellem to lande er 21 pct. højere med en DBO end uden en DBO.

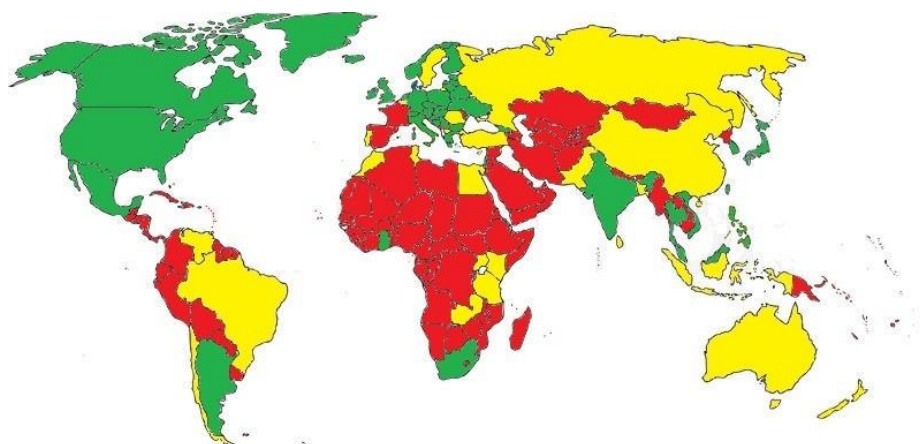
Resultatet af manglende DBO'er eller DBO'er med dårligere vilkår end nabolandenes er, at Danmark vil være dårligere rustet i kampen for at få del i samhandlen med morgendagens vækstmarkeder, samtidig med at det bliver mindre attraktivt for en række andre lande at investere i Danmark.

Hvis man ser jordkloden fra lidt afstand, er der særligt tre områder, jf. figur 2, som Danmark mangler DBO'er med, og som derfor kan betegnes som sorte pletter på landkortet. Det drejer sig om Centralasien, Mellemøsten og Vestafrika.

Manglende eller dårlige DBO'er går ud over vækst og velstand i et land

Figur 2

Danmarks DBO-verdenskort

Mere rødt og gult end grønt på DBO-verdenskortet

Kilde: Dansk Erhverv

Note: Rød: Lande som Danmark mangler DBO med, Gul: Lande med DBO, hvor danske vilkår er dårligere end et af konkurrentlandene, Grøn: Lande med DBO, hvor danske vilkår ligger i top.

Ingen multilaterale skatteaftaler

DBO'erne udgør et omfattende netværk af bilaterale aftaler, der regulerer virksomhedernes internationale skatteforhold, da der ikke findes et internationalt fælles system.

Virksomheder baseret i Danmark er meget afhængige af, at Skatteministeriet er i stand til at opbygge et konkurrencedygtigt DBO-netværk. Hvis Danmark ikke løbende udvider og vedligeholder sit DBO-netværk, så vil vi relativt tabe i konkurrencen til de andre lande, om at have det mest attraktive DBO-netværk.

Hvis et DBO-netværk ikke vedligeholdes, vil det miste sin værdi

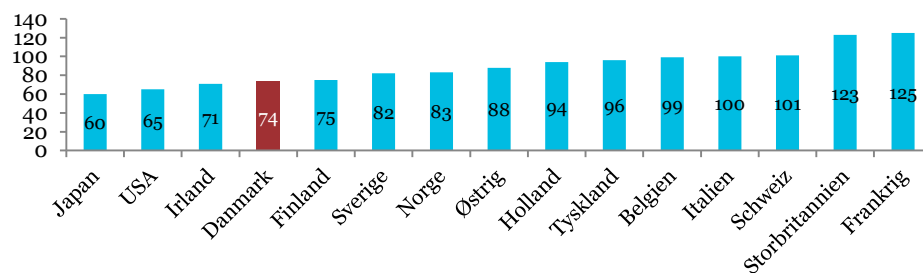
Danmark mister terræn til vigtige samhandelslande

Indtil slutningen af 1990'erne havde Danmark stort set lige så mange DBO'erne som de øvrige nord- og vesteuropæiske lande. Kun de gamle kolonilande Frankrig og Storbritannien skilte sig i den sammenhæng positivt ud og havde væsentligt flere DBO'er end de andre vesteuropæiske lande, fordi de af historiske grunde har haft DBO'er med deres tidligere kolonier.

I 2014 ligger Danmark imidlertid i den nederste tredjedel af listen med antal DBO'er, jf. figur 3.

Figur 3

Antal gældende skatteaftaler med andre lande i 2014

Kilde: Dansk Erhverv pba. Svenskt Näringsliv

Årsagen til det relative dyk i antallet af DBO'er – som det ses af figur 3 – at Danmark er det land blandt de 15 lande, der har indgået færrest DBO'er siden 1998. I samme periode har Danmark ensidigt opsagt de to DBO'er med Frankrig og Spanien. Bevæggrunden for disse opsigelser var, at man ikke kunne blive enige om beskattningen af danske pensionister, der er bosat i de pågældende lande.

Danmark er det land, der har indgået færrest DBO siden 1998

Danmark ligger på nuværende tidspunkt på en fjerdesidste plads blandt de 15 vestlige lande, som der er sammenlignet mellem, og vi vil formentlig snart blive overhalet af Irland, der har oprustet betydeligt på DBO-fronten siden 1998.

For danske virksomheder indebærer de manglende DBO'er, at man ikke får del i nogen åbenlyse konkurrencefordele, ligesom det afholder danske virksomheder fra at etablere sig i udlandet og omvendt.

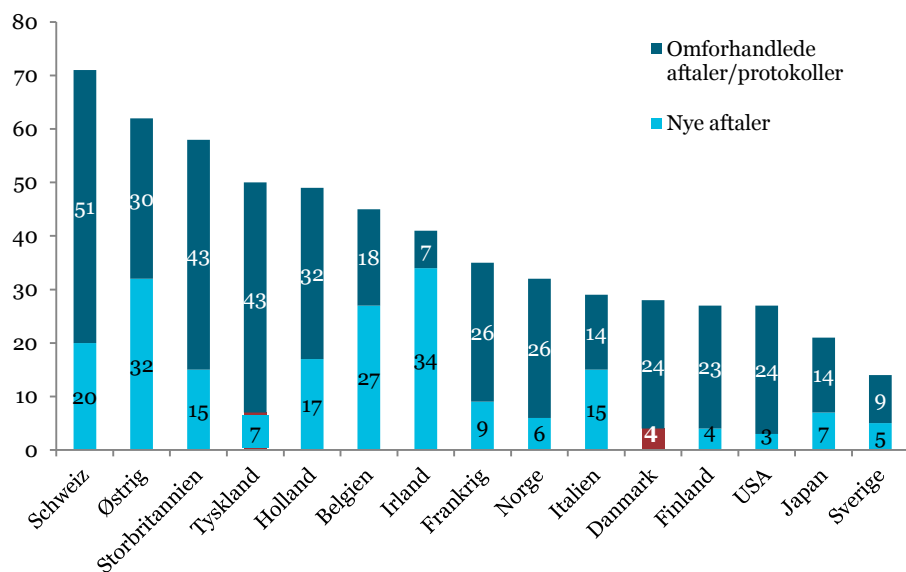
Dårligere vilkår i danske DBO'er

Udover at det er vigtigt at få forhandlet DBO'er med nye lande og dermed opdyrke nye markeder, så er det også vigtigt at sikre, at vilkårene i DBO'erne er up-to-date og er lige så gode som vilkårene i konkurrentlandene. Hvis et dansk og et svensk selskab eksempelvis konkurrerer mod hinanden i Kina, så vil det give en konkurrencefordel for det selskab, der kommer fra det land, der har indgået en DBO med Kina med de bedste vilkår i forhold til beskatning af renter, royalties eller udbytter.

Danmark har været dårlig til at indgå nye aftaler, og vi ligger næstlavest blandt de 15 lande, som der bliver sammenlignet mellem, jf. figur 3. Vi har dog været bedre til at omforhandle aftaler/protokoller, hvor vi ligger midt i feltet med 24 aftaler, jf. figur 4; men en lang række af de protokoller har ikke nogen videre betydning for erhvervslivet.

Figur 4

Antal nye aftaler og omforhandlede aftaler/protokoller 2000-2014

Kilde: Dansk Erhverv pba. Svenskt Näringsliv

I figur 5 er en liste over de lande, hvor et eller flere af de 14 lande, som Danmark bliver sammenlignet med, har mere gunstige vilkår end Danmark. Det ses ud af denne oversigt, at der er 26 lande ud af de 74 lande, som Danmark har DBO'er med, hvor konkurrencevilkårene i de danske aftaler på visse områder er dårligere end i konkurrentlandene, herunder bl.a. lande som Australien og Brasilien.

I 26 lande har et eller flere af vores 14 konkurrentlande bedre vilkår i en DBO end DK.

Figur 5

Oversigt over lande som på visse områder har gunstigere vilkår end Danmark
Samlet oversigt over dobbeltbeskatning

DBO-Land	Lande der har gunstigere vilkår end Danmark
Australien	Storbritannien, USA, Norge, Finland, Japan, Schweiz
Bangladesh	Holland, Storbritannien, USA
Belgien	Sverige, USA
Brasilien	Belgien, Finland, Japan, Frankrig, Østrig
Bulgarien	Sverige
Chile	Sverige, Belgien, USA
Cypern	Irland, Italien, Storbritannien, USA
Egypten	Sverige, Holland, Schweiz, Irland
Filippinerne	Tyskland
Indonesien	Sverige, Holland, Belgien, Japan, USA, Østrig
Jamaica	Frankrig, Schweiz, Tyskland
Kenya	Sverige, Frankrig, Tyskland, Storbritannien
Kina	Sverige, Belgien
Kuwait	Holland, Tyskland, Østrig, Frankrig, Irland, Japan
Makedonien	Sverige, Tyskland, Frankrig, Holland
Marokko	Tyskland, USA, Storbritannien, Frankrig, Norge, Irland, Italien, Belgien
New Zealand	USA, Japan
Pakistan	Sverige, Østrig, Frankrig, Tyskland, Finland, Japan, Schweiz
Portugal	Japan, Norge, Schweiz, Storbritannien, USA
Rumænien	Belgien, Finland, Irland, Holland, Tyskland, Østrig, Schweiz
Rusland	Sverige, Tyskland, Frankrig, Holland, Østrig, Finland, Schweiz
Singapore	Sverige, Holland
Sri Lanka	Holland
Sverige	Tyskland, Østrig, USA, Storbritannien, Frankrig, Norge, Irland, Italien, Belgien
Tanzania	Italien
Trinidad og Tobago	Sverige, Frankrig, Tyskland, Schweiz, Storbritannien
Tunesien	Sverige, Holland, Schweiz, Belgien, Østrig
Tyrkiet	Finland, Irland, Norge, Schweiz, Østrig, Holland
Uganda	Holland, Belgien
Venezuela	Frankrig, Holland, Tyskland, Schweiz, Storbritannien, USA, Østrig
Zambia	Sverige, Frankrig, Irland, Japan, Storbritannien

Kilde: Dansk Erhverv pba. Svenskt Näringsliv

Fjern de sorte huller på landkortet

DBO-landskabet forandrer sig hele tiden, fordi den bagvedliggende modeloverenskomst forandrer sig, og fordi andre lande forhandler DBO'er, og derfor er det vigtigt for et land løbende at få genforhandlet DBO'erne.

En sammenligning af Danmarks DBO-netværk med de 14 andre landes viser, at der er 99 lande, jf. bilag 1, som et eller flere af de andre 14 lande har DBO'er med, men som Danmark mangler DBO med. En række af disse lande er yderst vigtige for dansk erhvervsliv.

Medlemsvirksomhederne i Dansk Erhvervs Skattepolitiske udvalg er blevet spurgt, hvilke lande, som de mener, Danmark særligt mangler DBO'er med. Medlemsvirksomhederne nævnte, at særligt Frankrig, Spanien, Algeriet, Iran, Kasakhstan og Hong Kong vil være vigtige lande for Danmark at indgå en DBO med.

Danmark mangler DBO'er med vigtige samhandelslande.

Bilag 1

Lande som Danmark ikke har aftaler med, men som et eller flere af de 14 referencelande har DBO med (Tallet -07 angiver, at aftalen er indgået i 2007)

	Hol	Tys	Øst	USA	UK	Fra	Nor	Fin	Irl	Ita	Jap	Sch	Bel	Sve
Algeriet		-07	-03			-99				-91		-06	-91	
Andorra						-13								
Anguilla												-63		
Antigua and Barbuda					-47							-63		
Armenien	-01		-02		-11	-97	-06	-11	-02			-06	-01	
Aruba	-64			-86										
Aserbajdsjan	-08	-04	00		-94	-01	-96	-05		-04		-06	-04	
Bahrain	-08		-09		-10	-93			-09				-07	
Barbados	-06		-06	-84	-12		-90	-89				-63		-91
Benin						-75	-79							
Belize			-02		-47							-63		
Bolivia		-92			-94	-94								-94
Botswana					-05	-99			-14					-92
Britiske Jomfruøer					-08							-63		
Brunei					-50						-09			
Burkina Faso						-65								
Cameroun						-76								
Centralafrikanske Republik						-69								
Colombia												-07		
Congo (Republik)						-87							-07	
Costa Rica		-14												
Cuba			-03							-00				
Curacao	-13													
Dominica												-63		
Ecuador		-82				-89				-84		-94	-96	
Etiopien	-12				-11	-06				-97				
Falklandsøerne		-97												
Fiji					-75						-70			
Frankrig	-73	-59	-93	-94	-08		-80	-70	-68	-89	-95	-66	-64	-90
Fransk Polynesien						-57								
Gabon						-95				-99			-93	
Gambia					-80		-94					-63		-93
Grenada					-49							-63		
Guernsey					-52									
Guinea						-99								
Guyana					-92									
Hong Kong	-10		-10		-10	-10			-10	-13	-10	-11	-03	
Iran		-68	-02			-73				-05			-02	
Elfenbenskysten		-79			-85	-66	-78			-82		-87	-77	
Isle of Man					-55								-09	
Jersey					-52									
Jordan	-06				-01	-84				-04				
Kasakhstan	-96	-97	-04	-93	-94	-98	-01	-09		-94	-08	-99	-98	-97
Kosovo	-82													
Kirgisistan		-05	-01					-03				-01		
Libanon						-62				-00				
Lesotho					-97									
Liberia		-70												
Libyen			-10		-08	-05				-09				
Liechtenstein		-11	-69		-12									
Macao													-06	
Madagaskar						-83								
Malawi					-55	-63	-09					-61		
Mali						-72								
Mauretanien					-67									
Mauritius		-11			-81	-80				-90			-95	-11
Mayotte						-70								
Moldova	00	-81	-04		-07	-06		-08	-09	-02	-86	-99	-08	

▼ OM DENNE UDGAVE

"Danmarks skatteaftaler koster virksomheder dyrt" er andet nummer af Dansk Erhvervs Perspektiv i 2015. Redaktionen er afsluttet den 23. januar 2015.

▼ OM DANSK ERHVERVS PERSPEKTIV

Dansk Erhvervs Perspektiv er Dansk Erhvervs analysepublikation, der sætter fokus på aktuelle problemstillinger og giver baggrund og perspektiv på samfundsmæssige problemstillinger. Dansk Erhvervs Perspektiv udkommer ca. 25 gange årligt og henvender sig til beslutningstagere og meningsdannere på alle niveauer. Ambitionen er at udgøre et kvalificeret og anvendeligt beslutningsgrundlag i forhold til væsentlige, aktuelle udfordringer på alle områder, som har betydning for dansk erhvervsliv og den samfundsøkonomiske udvikling.

Det er tilladt at citere fra Dansk Erhvervs Perspektiv med tydelig kildeangivelse og med henvisning til Dansk Erhverv.

▼ ISSN-NR.: 1904-7894

Dansk Erhvervs Perspektiv indgår i det nationale center for registrering af danske periodika, ISSN Danmark, med titlen "Dansk Erhvervs perspektiv: Analyse, økonomi og baggrund (online)"

▼ KVALITETSSIKRING

Troværdigheden af tal og analyser fra Dansk Erhverv er afgørende. Dansk Erhverv gennemfører egne spørgeskemaundersøgelser i overensstemmelse med de internationalt anerkendte guidelines i ICC/ESOMAR, og alle analyser og beregninger gennemgår en kvalitetssikring.

Denne analyse er offentlig tilgængelig via Dansk Erhvervs hjemmeside. Skulle der beklageligvis og trods grundig kvalitetssikring forefindes fejl i analysen, vil disse blive rettet hurtigst muligt og den rettede version lagt på nettet.

▼ KONTAKT

Henvendelser angående analysens konklusioner kan ske til Skattepolitisk chef Jacob Ravn på jar@danskerhverv.dk eller tlf. 3374 6272.

▼ REDAKTION

Analysechef Geert Laier Christensen (ansv.), cand. scient. pol.; skattepolitisk chef Jacob Ravn, cand. jur.; cheføkonom Michael H.J. Stæhr, Ph.D., cand. scient. oecon.; chefkonsulent Mira Lie Nielsen, cand. oecon.; politisk konsulent Morten Jarlbæk Pedersen, cand. scient. pol.; analysekonsulent Malthe Mikkel Munkøe, cand. scient. pol., MA, MA og økonom Andreas Kildegaard Pedersen, cand. polit.

▼ NOTER

ⁱ (Lejour, A., The foreign investment effects of tax treaties, WP 14/03, Oxford University Centre for Business Taxation.)